

LANGS DE OEVERS VAN DE CHU

China, 14/18 oktober 2016

Door Joep Nabuurs

Een tijdje terug bezocht ik een xiangqi-club (Chinees schaken, 'xiang'=olifant, 'qi' = schaak) in Harderwijk - de enige in Nederland overigens. Dat verliep aangenaam en ik ben sindsdien nog vaker op bezoek gegaan. Wat schetste mijn verbazing: in de tweede helft van september kreeg ik een e-mailtje doorgespeeld van de voorzitter.

Het betrof een uitnodiging aan de Nederlandse Xiangqi-bond (NXB) om een festival bij te wonen in Xingyang, waarvan het verhaal vertelt dat het spel hier begonnen is. Daarover later meer.

De voorzitter was zelf verhinderd, dus hij stuurde het door naar alle leden en contacten. Die ene persoon die zou gaan zou hierbij de Nederlandse bond vertegenwoordigen. Vlucht, hotel, en eten was allemaal op kosten van Xingyang.

Vrijdagavond vertrekken, het evenement op zondag bijwonen, en dan dinsdagochtend weer thuis aankomen. En dat allemaal solo op reis in een land waar ik de taal verre van machtig ben. Ik ben vrijwilliger!

Kort na mijn digitale handopsteking begon het te lopen. Voorzitter: 'Joep, leuk dat je gaat! Je vluchtschema en hotelboeking krijg je binnenkort, gaarne daarna heel snel je visum regelen.' Dat visum werd inderdaad krap, maar dat avontuurtje zal ik buiten het verslag laten. Dit is nog maar de inleiding, en ik wil onze redactie ook nog een beetje te vriend houden.

Mijn vluchten landden respectievelijk in Chengdu – vooral bekend om de panda's – en Zhengzhou, de provinciehoofdstad van mijn bestemming. Dat was niet eenvoudig, maar met gesprekken in gemengd Chinees en Engels – en een beetje durven te gokken dat deze bus de juiste is – lukte het mij om op tijd van de ene vluchthaven naar de an-

dere te komen. En ook bij aankomst moest ik zelf op zoek naar mensen van het schaken, maar uiteindelijk zag ik een vrouw met een bord waarop ik wat letters meende te herkennen. Er werd een auto geregeld en zo arriveerde ik in Xingyang, volgens mijn uiterst vriendelijke begeleidster in het beste hotel van de stad. Het diner was al van start gegaan. De deelnemers: 1. bestuursleden van allerlei xiangqibonden in de wereld, met natuurlijk ook de president van de wereldbond; 2. bestuursleden van Confuciusinstituten, oftewel scholen ter bevorderingen van de Chinese cultuur; 3. enkele Chinese politici. En daar schoof ik dan bij aan.

Het natafelen door enkele gezellige zittendblijvers heb ik moeten laten, want mijn schoonouders hadden in hetzelfde hotel een nacht geboekt om mij te kunnen ontmoeten. Het is voor hen (maar) 2 uur vliegen vanuit Hangzhou, voor menig Chinees is dat in de buurt! Het was een kort maar zeer aangenaam weerzien.

De dag daarop begon het programma. We reden naar een pittoresk heuvelachtig gebied, waar 2200 jaar geleden een grote veldslag plaatsvond tussen twee generaals die allebei de macht wilden grijpen. Een beslissende klap bleef uit, waarna officieel werd besloten: het gebied zou in tweeën worden gedeeld, met de Chu als grens. Het is precies die rivier die ook het xiangqibord in helften deelt.

In dit gebied zou ter ere van de veldslag een tweekamp gespeeld worden, waarvan de winnaar volgend jaar weer wordt uitgedaagd zoals wij schakers dat zo goed kennen. Voordat de partij begon was er een plechtige ceremonie. Het meest indrukwekkend was de inleiding door het levend schaakspel. 32 jonge kinderen (ook xiangqi kent 16 stukken per speler) knielden plechtig neer op het bord, om vervolgens een acrobatische dans neer te zetten. De salto's en trappen bleven maar komen, met als slot een krachtige kreet vanuit vechtstand.

Inleiding van de strijddans

Na de ceremonie werd de eerste zet uitgevoerd, en ging ons programma verder. Na kort tafelen maakten we een hovercraft-tocht over de Chu.

Het meest spannende gedeelte van de dag volgde daarop. We brachten een bezoek aan de shaolintempel. Op dit festival kwam een hoop volk af - allicht, wie vindt shaolin niet cool - met 60000 jeugdige krijgers die over de straten hun kunsten vertoonden. Als voorbeeld noem ik snelle bewegingen met stokken, nunchuks, en bezems als wapen - alsmede het ondersteboven aan een rekstok hangen en dan met verticale sit-ups een spons vullen en uitknijpen.

Een klein voorbeeld van het straattoneel. Hoeveel van zulke aanzichten er waren was voor een toeschouwer niet te tellen.

In de donkere avond stond ons nog meer shaolin-kunst te wachten: een prachtig muzikaal concert met sierlijke en ook spectaculaire dans. Het podium betrof overigens

een mooi tuintje met daarachter een fraai gebouw en drie bergen, bergen dus inclusief. Hierdoor stonden enkele artiesten zo'n halve kilometer uit elkaar!

De dag erna was er voor enthousiastelingen nog een bezoek aan een lokale kleuterschool. Hierbij was de aandacht voor xiangqi niet weg te denken. Op de speelplaats was een bord getekend, en binnen heb ik tientallen partijen in actie gezien. Bijzondere vermelding verdient de simultaan door Yang Shengxuan tegen zes kleuters. Dit jaar werd hij tweede op het jeugdwereldkampioenschap in Duitsland in de categorie onder de acht jaar. Hij is vijf. En blindschaken kan hij ook.

Yang Shengzuan, onthoud die naam. Bij de simultaan was hij niet te verlegen om overal met zwart te spelen.

Van de vergadering die daarop volgde heb ik weinig meegekregen met mijn beperkte Chinees. Daarmee eindigde het programma. Ik heb nog eventjes in de hotellobby nog wat gespeeld en daarna volgde de terugreis.

Tijdens het gebeuren heb ik verscheidene vrienden gemaakt van over de hele wereld. Ik ben dan ook welkom op toernooien in hun buurt. Op mijn telefoon staan wat smsjes over toernooien in bijvoorbeeld Hamburg, Hannover, en Sydney. Het was een geweldige ervaring.